

Höj tempen på standardiseringen

Minnesanteckningar från SSR Konsumentråds seminarium den 27 september 2005

Höj tempen på standardiseringsarbetet

Martin Andreasson, riksdagsledamot folkpartiet, ledamot Konsumentverkets styrelse

Jag fick ett telefonsamtal från en person som berättade om hur bristen på standardisering hade drabbat honom. Han ville köpa en husvagn, en av de absolut största investeringarna ett hushåll kan göra. På grund av att man ännu inte fått fram gemensamma säkerhetskrav på husvagnar, kan man inte köpa och privatimportera en husvagn lika enkelt som man kan importera en bil.

Här har vi en situation där alla vill väl, med säkerhet som mål, men bristen på standardisering gör att man inte kan jämföra produkter och köpa utomlands till ett lägre pris. Tillverkarna får också problem av att marknaden är liten på grund av olika regler.

Detta är ett exempel på att bristen på standardisering påverkar oss alla i vardagen och på att standardiseringen skulle kunna komma oerhört mycket längre. Folk som inte är så involverade tycker att standardisering är tråkigt och leder till likriktning. Jag menar tvärtom att en smart standardisering skapar en gemensam plattform som stimulerar till produktutveckling och kan ge innovationer som kan komma fler till del snabbare. Omvänt så får vi dras med en dålig standardisering länge – ett exempel är järnvägsutbyggnaden med olika spårvidd som gör att järnvägen fortfarande idag har svårt att konkurrera med andra transportslag.

Standardisering handlar om makt. Bra standardisering ökar konkurrensen och gör det lättare för uppstickare att ta sig fram och ta tillvara frihandelns möjligheter. Standardiseringen är grunden för att EES verkligen ska vara en fungerande hemmamarknad. Med tydliga standarder kan vi veta att vi får säkra produkter oavsett tillverkare och tillverkningsland. Det ger oss konsumenter möjlighet att utnyttja den inre marknaden.

Kommissionens undersökningar visar att många konsumenter avstår från att anlita produkter och tjänster från ett annat land, för att man anar att reglerna skiljer sig åt. Visionerna kan vara samma och lika goda i olika länder, men man har valt olika lösningar. Det gör att många konsumenter drar sig från att köpa.

Det handlar också om makt i arbetslivet, med säkra arbetsmiljöer och snabbt utnyttjande av nya tekniska metoder. Arbetslivet handlar mycket om kunskaper och tydliga mål som kan genomföras ute i arbetslivet.

Det finns en maktaspekt till, och det är själva standardiseringsarbetet. Det tar tid och kräver resurser. Vem har det? Vem hörs i standardiseringsarbetet och hur ser vi till att olika intressen hörs hela vägen i standardiseringsarbetet?

Jag ska avslöja en hemlighet. Här i riksdagen talar vi mycket lite om standardiseringsfrågor som ett ämne i sig. Det är alldeles för lite diskussion mellan de olika riksdagsutskotten för att finna gemensamma förhållningssätt i standardiseringsarbetet. Jag hoppas också på ett tätare

samarbete mellan departement och andra aktörer. Men viktigast är kanske att standardiseringsfrågor syns och hörs i hela samhället, eftersom de berör oss alla.

Det finns en oro för att Sverige inte har tillräckligt högt tempo i standardiseringsarbetet. Vi talar om att Europa ska bli världens mest konkurrenskraftiga region, men då måste vi höja tempot i standardiseringsarbetet och Sverige måste öka takten.

Standardiseringen skjuter fart – men var är Sverige?

Stig Håkansson, vice ordförande Sveriges Standardiseringsråd

Vi ser en tydlig korrelation mellan standardisering och tillväxt. En engelsk offentlig standardiseringsrapport slår fast att 13 procent av tillväxten i produktivitet direkt kan hänföras till standardisering. Det beror på att standardisering bär och sprider ny teknologi.

Standardisering uppfattas som enformighet, men det är inte vad det handlar om längre. Det är alltifrån säkerhetskrav på leksaker över minröjning, vattenrening och utsläpp av växthusgaser till nationell krishantering och tjänster. Det omfattar i princip allt vi håller på med. Om inte det här är intressant – vad är det då?

Det finns inom europastandardiseringen ungefär 1500 kommittéer och 60 000 personer är engagerade. Det är dessa som får saker att fungera, för det finns ingen ”osynlig hand” som tar hand om allt, vilket vissa tycks tro. Bristen på engagemang beror på att man tänker att det kommer att fixa sig, men det gör det inte om vi inte bryr oss.

Under de senaste 15-20 åren har vi skapat den inre marknaden, till stor del av standardiserare.

Vad händer när vi går från europeisk till global standardisering? Vi måste det, eftersom de stora företagen behöver regler som täcker all handel. Vi befinner oss på en global arena där globala standarder snabbt får ett stort genomslag. Då är det förstås viktigt att de standarder vi har inte försämras när vi går från regionalt till globalt, men det finns stor risk för det eftersom vi inte engagerar oss tillräckligt.

Varför har inte svenska representanter från arbetstagsidan, miljörelserna och andra möjlighet att vara med i det globala standardiseringsarbetet? Oändligt mycket mer måste göras när det gäller små- och medelstora företags möjlighet att vara med i standardiseringsarbetet, där väldigt få av dem är med. Dessa aktörer måste få tillräcklig kompetens och ekonomiska möjligheter att delta. Företag kunde tidigare söka resebidrag och några andra mindre summor, men idag finns inga sådana möjligheter och det kommer att behövas.

Länder positionerar sig för att gynna sina egna företag och nationella intressen. Vad gör vi från svensk sida? Vi sitter inte alldeles stilla, men om inte regeringen och näringslivet öppet diskuterar standardisering så räcker inte vår strategi. Finns inte kunskapen i riksdagen och hos företagen om vikten av att vara med i standardiseringsarbetet, så förlorar vi mark till andra länder.

Danmark har en strategi som de arbetat fram under flera år. USA har en strategi som handlar om att stärka nationella intressen. Vi måste ha en strategi, men behöver framför allt en

diskussion om standardiseringens möjligheter och begränsningar. Standardisering ger ökad tillväxt – vem säger nej till det?

Vad är standardisering och vad skapar standardisering?

Eva Albåge Nordberg, SIS

Det är inte pengar som får världen att fungera. Det är standarder. Det handlar om att mäta luftföroreningar, klädstorlekar, säkrare produkter – standarder gör livet enklare och ger ökad livskvalitet.

Standarder driver teknisk och ekonomisk utveckling, eftersom det ger stordriftsfördelar. Standarder sprider information och ger utvecklingsländer möjlighet att komma in på nya marknader.

Vem tar initiativet till standarder? Vem har nytta av resultatet och vem har upphovsrätten?

ISO har 151 medlemsländer, med en medlem per land – Sverige representeras av SIS. Europeiska CEN har 28 medlemsländer.

Grunden för standardiseringsarbetet är projekten som tas om hand av en internationell (ISO) eller europeisk (CEN) teknisk kommitté, dit alla länder kan utse delegater. Som ordförande eller sekretariatsmedlem har man ökat inflytande över arbetet. Vi bjuder in de svenska intressenterna att delta i arbetet och de som är intresserade deltar i den aktuella svenska tekniska kommitté, som utser experter och delegater till den internationella eller europeiska kommittén.

Standardiseringen bygger på fyra principer:

- Öppenhet.
- Konsensus. Man diskuterar tills alla är ”rimligt nöjda”, vilket ibland tar lång tid.
- Frivillighet. Den som vill är med.
- Intressentstyrt.

Under år 2004 ledde SIS 480 tekniska kommittéer med 1 330 deltagande företag och organisationer och 3 500 tekniska experter. SIS har hand om tre procent av CEN-projekten och sex procent av ISO-projekten. SIS leder 225 internationella sekretariat. SIS är en ideell förening med drygt 1 300 medlemmar.

1 300 nya och reviderade standarder kommer varje år, varav endast en procent är rent nationella standarder. Sverige och Brasilien leder arbetet med att ta fram en social standard i ett twinningprojekt.

Standarder ger större marknader, undanröjer handelshinder och främjar handel över gränser, ger högre lönsamhet, ger oss säkrare och bättre produkter, minskar antalet olyckor och minskar miljöbelastningen. Själva deltagandet i standardiseringsarbetet ger oss ett väldigt stort kontaktnät.

Vi skulle kunna göra mer, men har svårt att få med oss de små- och medelstora företagen. Vi skulle behöva ha fler svenska experter och fler synpunkter. Stora länder är förstås

välrepresenterade på standardiseringsmötena men också Danmark är ofta bättre representerat än Sverige.

Standarder är lika viktigt som patent. Om man från svensk sida lade ner samma summa på standardiseringsarbetet som på patent, skulle det ge minst lika mycket i ökad välfärd.

Vilka är fackens krav på standardiseringen?

Sven Bergström, LO

Den svenska riksdagen tog 1988 beslut att vi skulle standardisera så långt möjligt till EES-nivå, med hänsyn tagen till svensk neutralitet. Med det beslutet, flyttades fokus på arbetsmiljö från arbetsmiljöverket till Europainivå. Från fackligt håll skulle vi bidra med våra erfarenheter i utformandet av nya regler för produkter.

Facken krävde av regeringen att inte våra medlemmar skulle betala kostnaderna för Europaarbetet. Standardisering är också förenat med kostnader, som måste betalas för att inte deltagandet ska vara förbehållet storföretagen. Dessutom fanns språkliga problem med behov av utbildning, liksom utbildning i standardiseringsarbete. Vi fick dessa medel, med ungefär en miljon per år från nittiotalet och framåt.

Vi påtalade också att standardiseringen blev ett brett samhällsintresse, från att ha varit ett intresse för företagen som de finansierat själva. Nu fick vi bättre arbetsklimate med färre skador i arbetslivet och det tjänar alla på.

Facket har bl.a. varit inblandat i framtagandet av standarder för utrustning för fordon i räddningstjänst, maskinsäkerhet, transporter, förpackningar och farligt gods. Svårigheterna har bl.a. varit att arbetet krävt stora personella och ekonomiska resurser, att språket rest hinder och att man inledningsvis haft samarbetssvårigheter med att gå från offentlig sida till en privaträttslig organisation. Flera standardiseringsorganisationer lever på att sälja standarder, med höga kostnader. Från LO:s sida skulle vi gärna se en större tillgänglighet till standardiseringsarbetet.

Representationen från arbetarsidan är ofta bristfällig, och det leder till bristfälliga eller farliga standarder för arbetsmaskiner. Tillverkaren hävdar att gamla standarder med låga skydds krav är tillräckliga och då är det viktigt att representanter från det allmänna finns med.

Tjänstesektorn förväntas bli det nya jätteområdet inom standardisering. Tänk när vi kan göra upphandlingar av tjänster och referera till allmänt antagna standarder. Det finns inga gränser, och det gör att standardiseringen borde vara mer intressant för fler grupper. Vi måste tillsammans väcka de som inte är med.

”Standards help everyone” – men det gäller att vara med på planen och se till att de standarder som antas passar oss.

Vad kräver Svenska Naturskyddsföreningen av standardiseringen?

Eva Eiderström, Bra Miljöval, Svenska Naturskyddsföreningen

Vi jobbar med miljömärkningen Bra Miljöval sedan 1989, som också är en standardiseringsprocess, med standarder. Vi har skapat en internationell parallellorganisation till den traditionella standardiseringsprocessen. Vi vill inte heller skapa administrativa hinder utan medverka till att öppna marknader för bra produkter.

Vi samlar alla rörelsedrivna system i ISEAL, med miljö- och sociala standarder, med samma uppbyggnad som i ISO men med mycket större inflytande för brukarorganisationerna. Vi jobbar också inom ISO- och CEN-systemen och koordinerar arbetet genom ECOS, en teknisk byrå på europeisk nivå som bevakar frågorna så att inte varje europeisk miljöorganisation ska behöva skicka en egen representant. Det är fortfarande finansierat av EU-kommissionen, men är ständigt hotat.

Vi ser standardiseringen inom ISO som en möjlighet att skapa en högre nivå på miljöarbetet, men absolut inte som en garant. Snarare är vår största oro att man politiskt släpper standardiseringsfrågan för att man inte är medveten att standardiseringsarbetet inte är en garant.

Det behövs en strategi för hur standardisering ska ge en globalt hållbar utveckling. Det är en process där den som prioriterar att vara där har inflytande. Det måste säkras ett ramverk och ett balanserat inflytande så att samhället garanteras inflytande i processen. Standarder kan bli begränsande vid upphandling där man inte får ställa högre miljökrav än standarder anger, vilket är en konsekvens av att det politiska intresset är för lågt eller man inte har förstått processen. Det finns stort behov av att ta ett strategiskt grepp om standardiseringen. Är det i standardiseringsprocessen miljöfrågor definieras, måste man ange hur samhällets inflytande ska säkras.

Man utvecklar nu produktspecifika standarder, men vem säkrar miljöfrågorna? Om ingen är där som gör det, kan vi få standarder som löser ett problem utan att ta hänsyn till ett annat. Brandsäkerhet har definierats så att man får fel svar, man får bromerade flamskyddsmedel som inte kan accepteras ur ett hållbart samhälle-perspektiv. Plastindustrin fick frågan ”vad gör att plast inte brinner?”. Den frågan är för snäv!

Frågan om delaktighet gäller inte bara svenska miljö- och konsumentintressen, utan globalt. Vi har nord- och syd-perspektivet. Vilka medlemsbaserade organisationer från sydliga länder kan delta i standardiseringsprocessen? Det blir en väldig obalans, särskilt som syd kan tycka helt annorlunda och inte alls vara representerade.

Vi går från att bara jobba tekniskt till att standardisera värderingar. Vad är god miljö? Kan det definieras i standardiseringsprocessen om det inte finns ett demokratiskt inflytande? Vi får en situation där det politiska arbetet definierar åt ett håll och det ekonomiska åt ett annat. Det blir inte effektivt.

Vi kan inte släppa de tekniska processerna heller. Det mest aktuella exemplet är återvunna däck, där miljöfarliga HA-oljor var på väg in. Flöden måste hänga ihop och vi måste bevaka frågan.

Uppfattar ni att Chiquita är ett socialt ansvarstagande företag, efter deras annonsering? De tror att de är det. Många har tilltro till att standarder kan ge socialt ansvarstagande företag – det är en möjlighet, men hur säkerställer vi att det blir så? Det är dags att göra det nu!

Standardisering är inte en samhällspegel och blir inte det förrän ett brett samhälleligt deltagande säkras. Jag skulle vilja se en säkerställd minimikvalitet, ett ramverk liknande produktsäkerhetsdirektivet, som försäkrar en miniminivå för miljösäkerhet som inte får understigas även om miljöintressena inte finns med i standardiseringsarbetet.

Det politiska deltagandet är centralt. Man kan styra över resurser för att uppnå samhällsmål, kanske utveckla teknik för att kunna granska att miljöhänsyn har tagits i processen. Vi kan inte upprätthålla miljöfrågan utan resurser, men nu vacklar kommissionen om stöd till ECOS, miljörelsens medverkan i standardiseringsarbetet – trots att alla är överens om att det har tillfört mycket kunskap.

Danska naturskyddsföreningen konstaterade i en rapport att det mest kostnadseffektiva sättet att påverka standardiseringsarbetet är att följa en process från början till slut.

Småföretag behöver draghjälp i standardiseringsarbetet!

Lennart Jansson, Firefly AB

(För information om Firefly som företag, se deras webbplats)

Inför seminariet tänkte jag att ”jag har inte tid”, men så kom jag att tänka på vad svenska företag säger ”vi har inte råd, vi kan inte påverka, ingen lyssnar på vad vi säger” – och jag blir så irriterad på denna passiva inställning och bestämde mig därför för att ta mig tid att komma hit.

Som en del av vår företagsidé valde vi att arbeta med standardisering, både nationellt och internationellt. Sitter man med i standardiseringsarbetet så vet man vad som kommer att hända om ett par år – man kan välja att påverka och man kan styra upp sin egen verksamhet och ta fram produkter utifrån vilka standarder som kommer framgent. Jag kan prata med kunder om vad som kommer i morgon. Som litet företag har vi inte dotterbolag överallt men genom att vara aktiv i standardiseringsarbetet får man ett underbart nätverk av myndighetspersoner, organisationer och företag. Dessa personer har kunskap om deras lokala marknader.

Imagemässigt är det viktigt för oss att vara med, det placerar oss på kartan att vi är med i standardiseringsprocesser runt om i världen. Trots att vi bara har 30 anställda är vi etablerade i hur många sammanhang som helst – det är billig marknadsföring.

Vi har mycket större möjlighet att påverka än vi anar. Det är ett generationsskifte i standardiseringsarbetet, folk som varit med i tjugo år och sitter som små påvar slutar på löpande band nu. Varför tar vi inte för oss? Vi har också fördelen som svenskar att komma med kompetens och opartiskhet – en svensk som yttrar sig väcker uppmärksamhet eftersom vi inte tar för oss och är så ruskigt tama.

Vad krävs då av ett litet bolag? Bolaget måste förstå att standarder påverkar dem och deras kunder, med ett långsiktigt val att jobba med standarder. Småföretagsmedlemmar som är med på standardiseringsmöten har inte förstått att man måste förhandla – man vinner inte på att komma som teknisk expert. Man måste förstå kulturer och hur beslut verkligen fattas. Jag har representerat Sverige ensam flera gånger, men det är bättre att inte vara ensam. Det behövs finansiella möjligheter – men som företagare är jag inte vän av ett rent bidragssystem utan man måste bidra själv.

Kortsiktigt skulle vi dubbla vår vinst om vi avstod från allt standardiseringsarbete men vi ser det som en långsiktig investering. Det behövs tålmod, men det är svårt som småföretagare. Någon måste sälja in tankarna, så att arbetskamraterna förstår att man producerar långsiktig vinst. Det är en företagsledningsfråga.

Politiker och samhällsbyggare förstår inte hur hela kedjan fungerar och påverkar hela näringslivet. Det krävs en långsiktig plan och finns det ingen plan på högsta nivå så blir det oklart om vi vill göra något för Sverige eller inte. Det finns ett värde i standardisering och det måste vi acceptera, även om det kanske inte är så medialt jätteroligt.

Standardiseringen är viktig för Sveriges exportföretag!

Maria Sandqvist, Teknikföretagen

Vår affärsidé är att stärka våra medlemmars internationella konkurrenskraft. Den ökar om produktreglering framför allt sker på global nivå, om nationell lagstiftning och EU-direktiv bygger på internationella standarder, att direktiv endast utformas och ändras om det leder till konkreta förbättringar eller förenklingar.

Myndigheter måste delta i hela processen, inte bara sätta tekniska krav. För att kunna sätta krav måste man ha kunskap om produkten och ta hänsyn till bl.a. miljö. Vi ser standardisering som en regelförenkling som inte påverkar ambitionsnivån. Man bör sätta ett gränsvärde och etablera mätmetoden på samma gång, annars skapas en osäkerhet om man klarar kraven eller inte. För de företag som investerat i att klara kommande krav är det viktigt med förutsägbarhet, annars kan investeringen vara bortkastad.

Det är viktigt med en balans mellan näringsliv och stat. Standardisering bör vara behovsstyrd. Det måste finnas resurser för att delta, men det ska inte vara renodlade bidrag.

De viktigaste aktörerna i processen är företagen/tillverkarna, med verklig kunskap om produkten, användarna med deras förväntningar, myndigheter med krav om regelverk och lagar, samt frivilligorganisationer som kan ha en roll men måste ha teknisk kunskap och personella resurser att verkligen delta.

I standardiseringsarbetet väcks alla hänsyn som behöver tas. Våra företag har intresse och förmåga att ta ett brett samhällsintresse och tar miljöhänsyn. Standardiseringsarbetet är en förhandling där man väger samman alla hänsyn som behöver tas och alla samhällsintressens åsikter.

Standardiseringsarbetet är öppet för alla, en demokratisk och transparent process. De ekonomiska resurser som måste till för att delta kan ses som ett problem, men det gäller också de som vill påverka i Bryssel, där processen inte är transparent. Standardiseringen är anpassningsbar och flexibel, med bättre möjlighet att anpassa till förändringar än många andra regleringsmetoder. Processen ger möjlighet att få globalt gällande krav, med tydlighet och gemensamma tolkningar.

Danmarks nya standardiseringsstrategi

Sören Hellener, Erhvervs- & Byggestyrelsen

Vi vill gärna också hålla ett seminarium i Danmarks riksdag om standardisering, det är ett bra steg på vägen. Ni kunde också ha bjudit en engelsk eller holländsk talare, för de har kommit ännu längre än vi.

Den danska strategin för standardisering är ”breaking news”, den är godkänd av ministern men ännu inte antagen. Från näringsdepartementet har vi velat samla det nationella och internationella standardarbetet, och det sker nu. Det är första gången vi samlar en strategi för standardisering, med 13 konkreta initiativ. Strategin innehåller också utgångspunkter för varför standardisering är så viktig för Danmark, motsvarande de som framförts idag.

Min utgångspunkt var att standardisering är något för tekniker och den uppfattningen gäller fortsatt hos våra politiker. Standardisering är svår att förklara för politiker och blir därför sällan en strategisk fråga för politiker eller företagens styrelsemöten.

En av anledningarna till att vi tog fram en strategi var en debatt om vi alla ska ha en nationell standardiseringspolitik och ett nationellt standardiseringsorgan. Många säger att nu är vi färdiga med standardiseringen på nationell nivå, allt är ju regionalt eller globalt – vad ska man då med nationella institut? Som offentlig myndighet har vi besparingskrav på oss, vilket också låg bakom förslagen att lägga ner standardiseringsinstitutet. Vi har fått statsanslag men insatserna har inte utvärderats och därmed inte uppskattats brett. Därför har en utgångspunkt för vår strategi varit att fokusera hårdare och effektivisera insatserna.

Standardiseringsarbetet ska bli en del av innovationsarbetet i företags verksamhet. Internationellt vill vi bidra till en bättre fungerande gemensam marknad på EU-nivå, där man fortsatt möter handelshinder. 50 procent av danska företag möts av nationella krav och märkningar som förhindrar export och går emot EU-marknadens idé. Dessa märkningar, inte minst i Tyskland, skapar en svårforcerad barriär för danska företag.

En standard tar i snitt 5-6 år att ta fram och vi vill bidra till att skapa effektivare arbetsprocesser på EU-nivå så att ledtiden kan kortas.

Strategin är baserad på analyser utifrån intervjuer med över 1 000 danska företag. Vi frågade om standarder påverkar deras innovationsarbete, ekonomi och verksamhet i övrigt. Vi studerade också åtskilliga konkurrentländer för att se vad vi kunde lära av deras standardiseringsarbete. Vi har också haft en omfattande dialog med andra intressenter, med berörda departement (miljö, transport, energi etc), organisationer i Danmark och internationellt (konsument, miljö, företag etc), företagen och Dansk Standard.

Inom det danska standardiseringssystemet presenteras fyra konkreta initiativ, med nytt tvärsektorieellt samarbete mellan berörda departement, en ny och mer dynamisk modell för offentlig finansiering, bättre fokusering för Dansk Standards arbete, performance-styrning med treåriga resultatkontrakt där man lägger in konkreta mål som ska uppfyllas.

Vi kommer också att utveckla mätverktyg för att bättre kunna visa och delge vad standardiseringen innebär för samhället och tillväxten. Det är inte enkelt, men vi har kommit fram till att standardiseringen ger 1-2 procent tillväxt och är lika viktigt som patent. Vi vill arbeta vidare på detta, i samarbete med makroekonomer.

Statens medfinansiering av Dansk Standards arbete är cirka 50 procent, medan Holland och flera andra ligger på 10-15 procent. Vi vill öka den kommersiella grunden, med medlemsföretag och nya kunder från tjänstesektorn där standardiseringen nu börjar. Dansk Standard har en tredjedel inkomster från försäljning av standarder, men den delen bör minskas.

Fem insatsområden gäller näringslivet, med bl.a. en informations- och marknadskampanj gentemot företag och en granskning av vilka behov danskt näringsliv har nu och i framtiden. Vi startar "Innovation Watch", en analysfunktion som förutser var nya standardiseringsbehov dyker upp, t.ex. inom bioteknologi, nanoteknologi och tjänstesektorn.

Slutligen gäller en del av strategin det internationella arbetet. Att få EU:s ministerråd att intressera sig för standardisering är svårt. Danmark fick i slutet av 80-talet igenom att standardiseringen skulle effektiviseras och kommissionen kom nyligen med en statusrapport som slår fast att standardiseringsarbetet i genomsnitt ska ta tre år mot nuvarande sex-sju år.

Danmark stödjer att standardiseringsarbetet är konsensusbaserat, men vi föreslår EU-kommissionen effektiviseringar genom att använda "expertmodellen", där experter först tar fram ett utkast, varpå diskussionen som ska leda fram till konsensus kan börja. Detta har inom byggsektorn visat sig ge ett snabbare arbete, men frivilligsektorns deltagande måste garanteras.

En europeisk kvalitetsmärkning bör främjas, med syfte att undanröja nationella hinder på EU-marknaden. Företag har klagat på att de måste ha upp till 12 nationella märken för att kunna sälja sina produkter på EU-marknaden, med kostnader, tidsförlust och minskad valfrihet för konsumenten som följd.

Slutligen har vi diskuterat om man verkligen bör ha nationella standardiseringsorgan. Vi tror på nationella organ, men kanske med andra arbetsuppgifter i framtiden. Vi gör en strategisk marknadsanalys om vad mindre länders nationella standardiseringsorgan ska göra i framtiden. Nordiska standardiseringsorgan kan samarbeta, kanske med gemensamma sekretariat, databaser etc. Nordiska Ministerrådet diskuterade frågan vid sitt senaste möte och nu kommer frågan troligen upp på EU-nivå, med en öppen dörr för andra mindre europeiska länder att delta.

Mattias Goldmann
Westander Publicitet & Påverkan